

Stručni osvrt na odjevnu komponentu koncerta **FA SKUD-a I. G. Kovačić „Igra dragi s dragom“** održanog 10. lipnja 2017. u KD V. Lisinski, s početkom u 19:30 sati

Kao i lani, koncert je počeo pred polupopunjenom velikom dvoranom. Na početku je uzvanike, kao i sve ostale pozdravila tajnica društva.

Ovim putem zahvaljujem upravi ansambla koja mi je dodijelila mjesto iz kojeg sam mogla adekvatno pratiti kostimografska rješenja.

KRESNICE

Iako smo bili na samom početku koncerta, mogli smo vidjeti neusklađene duljine donjih rubova kod djevojaka. Ukoliko uzmemo u obzir da su nošnje vrlo jednostavne za primjenu, te neograničeno vrijeme za pripremu, ne nalazim razlog zbog kojeg su ove lijepo počešljane djevojke s različitim tipovima oglavlja, pravilno okićene, izašle na pozornicu s predugim pregačama i neusklađenih donjih rubova. Momci su bili uredni i korektni, ali također neusklađenih duljina košulja.

BUNJEVAČKI PLESOVI

Reprezentativne primjerke svilenih bunjevačkih nošnji djevojke su nosile dostojanstveno. Frizure su bile vrlo uredne, a nakit pravilno nošen, no neke suknje su bile kraće sprijeda, a njih tri su u ukupnom dojmu bile duže od ostalih. Momci su nosili pravilno odabrane nošnje, no u svim slučajevima osim jednog, na leđima su im neuredno virile košulje. To je lako rješivo primjenom pojasa, kako hlače tijekom plesa ne bi klizile prema dolje, a scenski efekt u tom slučaju bio bi puno uspješniji. Za još skladniju sliku, predložila bih uporabu šešira kod momaka.

STARI SPLITSKI PLESOVI

Djevojke su nosile vrlo reprezentativne primjerke nošnji i bile pravilno počešljane i okićene. Dvije od njih šest imale su suknju dužu od ostalih. Momci uredni i korektni.

LEPO NAŠE MEDIMURJE

Četiri djevojke nosile su zimsku varijantu nošnje, dvije od njih su bile malo duže nego druge dvije, a jednoj pregača nije bila dovoljno izglačana. Ostale djevojke nosile su standardnu varijantu nošnje, također primjetnih oscilacija u donjim rubovima sukanja i pregača - neke su bile vidljivo prekratke, a nekima je izvirila podsuknja ispod suknje. Tibeti su bili dobro odabrani i centrirani, a dvije pregače su „visile“ na lijevo. Oglavlja su bila prikazana u tri varijante, koje su sve bile korektno izvedene. Momci su bili korektno i uredno odjeveni, ali neusklađenih rubova košulja.

VRLIČKO KOLO

Djevojke su nosile standardnu varijantu vrličke nošnje, pravilno odjevenu s manjim oscilacijama u duljinama donjih rubova. Jednoj je pregača bila nešto kraća. Nakit je bio prikladan, a oglavlja su bila pravilno odabrana i prikazana s obzirom na ostatak ruha. Momci su bili korektni i uredni, jednom se odvezao „koparan“ tijekom plesanja, te ga je morao skinuti.

PRISPI, PRISPI MLADA

Svadbeni običaji žerjavinečkog prigorja „Prispi, prispi mlada sneha“ s odjevnog aspekta bili su najlošije realizirana točka prvog dijela koncerta, u kojoj se pojavio velik broj oscilacija među poravnatosti donjih rubova ženskih sukanja i pregača, kako međusobno tako i individualno. Oglavlja djevojaka bila su raznolika, te uredno složena. Muški dio ansambla je uredan i korektan, ali je opet bilo problema s donjim rubovima košulja. Obuća je također bila primjerena, osim za mladenku, kojoj bih kao i prije dvije godine, sugerirala da obuđe čizmice *na „žniranje“* (vezanje), umjesto visoke čizme.

OD PETARDE DO IŽIPA

O odabiru ove kostimografije već sam pisala, te ću ostati pri svojim prijašnjim sugestijama, a moji komentari bit će usmjereni na nošenje odabranog. Tri djevojke koje su prve izašle na scenu, nisu dovoljno dobro uskladile duljine pregača ni haljina, jer su dvije nošnje „visile“ na nazad. Nakit je bio primjeren, a oglavlja uredna. Momci su bili uredni, no pojedincima su „visile“ košulje na nazad, a nekima su pak bile prekratke.

MOSLAVAČKI PLESIVI

Prikazani su vrlo reprezentativni primjerci nošanja, no neke djevojke nisu dovoljno dobro uskladile duljine pregača ni sukanja, a ni duljine sukanja međusobno nisu bile usklađene. Nakit je bio dobro odabran i primjeren, a oglavlja raznolika i uredna. Momci su bili uredni i korektni.

LIPO TI JE U MATERE MOJE

Od prva četiri solista, dvojica su zaista imali prekratke košulje, no oglavlja i ostatak ruha bio je dobro primijenjen. Kod djevojaka nošnje su bile uredno i korektno odjevene, s tolerabilnim oscilacijama u duljinama košulja i sukanja, no pod svjetlima reflektora čarape djevojaka izgledale su vrlo prozirno, a samim time i premoderni, pa preporučam nabaviti gušće. Momci dosljedni, neusklađenih duljina košulja, nekima su padale čarape, te bi ih bilo dobro učvrstiti.

PO ZELINSKOM KRAJU

Kod djevojaka je, kao i u gotovo svim točkama niske ekipe, bilo problema s duljinama donjih rubova. Djevojke su ove godine nosile zelinske nošnje tako da je kostimografska slika, a i

scenski efekt samim time bio vjerodostojniji. Uz nepravilne nošnje slike su kvarile i neusklađene duljine košulja kod momaka i torbe o kojima sam sve napisala lani.

POSKOČICA LINĐO

„Divojku za ruku, rumenu jabuku“, koreografiju hercegovačkog Linđa, izvelo nam je 5 plesnih parova. Ovaj put su suknje bile u većini slučajeva kraće od pregača. Nakit i oglavlja bez primjedbe. Momci su bili uredni i konzistentni do samoga kraja, dakle nikome se nije odvezao pojas, kao do sada.

AL JE LIPO U NAŠIME KRAJU

Glazbeno – vokalni broj s previše nesuglasica vezano za donje rubove ženskih dijelova nošnji. Dakle, šest djevojaka imalo je četiri različite duljine suknje, a solist je bio u neizglačanim hlačama, s jednom dužom nogavicom. Orkestar je bio u svojim standardnim crnim hlačama i slavonskim košuljama, koje u nekoliko slučajeva nisu bile duljinama usklađene. Tamburašice odjevene u turopoljske nošnje izgledale su korektno.

PRIGORSKI PLESOVI

Djevojke su nosile reprezentativne primjerke, ukrašene kašmirskim maramama i maramicama, nakit je bio adekvatan, no duljine haljina nisu bile usklađene, kao što ni neka od oglavlja nisu bila dobro realizirana. Što se muške ekipe tiče, dosljedni i korektni.

Zaključila bih da je ovo bio uspješan koncert, no kao i lani najveći problem su duljine donjih rubova kod djevojaka, a ove je godine bilo više oscilacija nego lani. Uz to, tu i tamo je izvirila neka podsuknja, no oba ova problema su nešto na što zaista može utjecati jedino sam pojedinac. Apeliram na osvještavanje ovog problema, jer zasigurno je sve bilo zamišljeno i postavljeno puno urednije, nego što smo mogli vidjeti. Kod muškog dijela ansambla konstantno je prisutan problem neusklađenosti duljina košulja, te tu i tamo nekih manjih grešaka, koje uzimam kao izolirane slučajeve, a ne boljke cijelog ansambla. Dakle, svi navedeni problemi rješivi su uz malo dodatnog truda i vježbe. Drago mi je da sam Zelinu vidjela u nošnjama Zeline, te da ove godine nije pao pojas u Linđu kao prethodne dvije. Dakle, kad ima volje - sve se može. Želim vama i vašim garderobijerima još bolju suradnju, kako bi sa još malo truda polučili uspješniju kostimografsku sliku na slijedećem koncertu.

Katarina Horvatović

diplomirana etnologinja i profesorica pedagogije